

K 148/16

XIX.

Výroční zpráva
Akademie hraběte Straky
v Praze

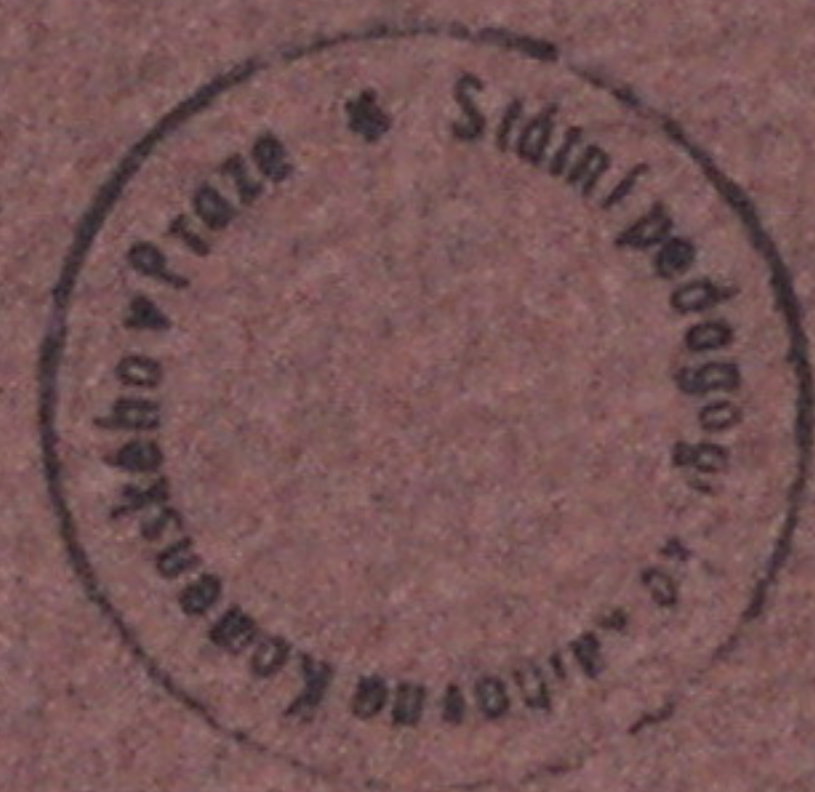
za XXII. studijní rok
1917-1918.

XIX.

Jahres-Bericht
der Graf Straßa'schen Akademie
in Prag

für das XXII. Studienjahr
1917-1918.

Praha. — Prag.

Nákladem Akademie hr. Straky. — Verlag der Graf Straßa'schen Akademie.
1918.

Z á d u š n í m š e sv. v tomto roce škol. sloužené uvedeny jsou dále v „Deníku“.

Zásvětná slavnost k Marii Panně bez poskvrny počaté konána dle nařízení našeho nejdůstojnějšího Arcipastýře dne 8. pros. 1917, a předepsaná mírová pobožnost dne 31. května a 1. a 2. června 1918.

Po celý měsíc květen (v úterý, ve čtvrtek, v sobotu, v neděli a ve svátek) konána byla májová pobožnost v ústavní kapli na počest Matky Boží. Rovněž slavnost Nejsvětějšího Srdce Páně a svátek sv. Aloisa, patrona mládeže studující, přiměřeně oslaveny.

O udílení svátosti biřmování v Akademii viz „Deník“.

Během školního roku vypomáhal při sv. zpovědi Dr. Otakar Š v e c, kaplan u sv. Mikuláše v Praze III.

Během roku navštěvoval ústav člen kuratoria a ordinariátní komisař duchovních úkonů Akademie ThDr. Karel K a š p a r, kanovník v. v. metropol. kapitoly, aby se přesvědčil o náboženském vedení chovanců.

V. Akademické vyučování.

Pro nedostatek místností v náhradních ubikacích bylo nutno akademické vyučování cizím jazykům a jinakým zběhlostem a cvičením značnou měrou obmeziti.

Z p o v i n n ý c h předmětů vyučováno druhému jazyku zemskému (ve všech odděleních), jazyku francouzskému (od II. třídy počínaje) a těsnopisu (v V. a VI. třídě); z r e l a t i v n ě v o l n ý c h předmětů zpěvu (ve všech odděleních), z v o l n ý c h předmětů angličtině a částečně hudbě instrumentální. Ostatní předměty: kreslení, plavání, tělocvik, šerm a tanec odpadly.

Vyučování druhému zemskému jazyku obcovali chovanci jednak na příslušných gymnasiích, jednak (po stránce praktické) v Akademii. Chovanec-abiturient podrobil se s úspěchem zvláštní písemné a ústní zkoušce z tohoto předmětu, konané ve smyslu nyní platných předpisů o zkoušce zralosti dle ministerského přípisu 27. září 1849 č. 8432 (výn. c. k. min. k. a v. 26. června 1908 čís. 26.135).

VI. Tělesný výcvik.

Z téhož důvodu, ze kterého bylo akademické vyučování obmezeno na nejnutnější míru, nemohla býti ani tělesnému výcviku

chovanců věnována taková péče jako za pravidelných poměrů v letech minulých. Tělocvik, šerm a pohyblivé hry odpadly.

Laskavostí vysokorodé paní Ž o f i e h r a b ě n k y z W a l d-
s t e i n u - W a r t e n b e r g u bylo chovancům též letos dovoleno
užívatí polovice nádherné zahrady Waldštejnského paláce.

Koupání chovanců a cvičení jich v plování letos následkem
úředního zákazu vytápění basinů v Klárově ústavu slepců od-
padlo během roku.

VII. Výlety a vycházky poučné a zábavné.

Za vedení prefektů konali chovanci řadu vycházek a vý-
letů, z nichž budtež zde uvedeny alespoň důležitější:

S p o l e č n é v y c h á z k y: 28. září: k ostřelování vojen-
ských objektů na vojenském cvičišti v Hrdlořezích (ve prospěch
válečné péče). — 3. listop.: Zemské museum. — 19. ledna: Loutkové
divadlo v Malostranské besedě (ve prospěch válečné péče). —
3. břez.: Prohlídka universitních místností v Karolinu a domu
italského lékárníka Angela z Florencie ze XVI. století. — 7. dubna:
Troja, vila Havránka. — 27. dubna: Grafické závody „Unie“. —
5. květ.: Závist. — 9. květ.: Štěrboholy, Schwerinův pomník. —
22. květ.: Divoká Šárka, Liboc, Veleslavín. — 16. květ.: Chrám
sv. Víta, Královská zahrada, letohrádek královny Anny.

K a m e r a t a I.: 30. září: Moderní galerie král. Čes. —
2. listop.: Holešovice. — 8. pros.: Hradčany, sv.-Václavská kaple. —
20. ledna: Král. Obora. — 10. února: Smíchov, Kinská. — 16. února:
Obrazárna v Rudolfinu. — 2. června Hostivař.

K a m e r a t a IV.: 23. září: Petřín, rozhledna, kostel sv.
Vavřince. — 30. září: Troja, Bohnice. — 7. října: Národopisné mu-
seum. — 14. října: Loutkové divadlo v Kinské. — 21. října: Olšan-
ské hřbitovy. — 23. října: Maroldovo panorama bitvy u Lipan. —
2. listop.: Hřbitov a chrám na Vyšehradě. — 18. listop.: Zlíchov,
Hlubočepy. — 16. pros.: Šárka. — 10. února: Košíře. — 10. břez.:
Vítkov u Žižkova. — 17. břez.: Chuchle. — 14. dub.: Bráník,
Krč. — 26. květ.: Hvězda, Divoká Šárka. — 30. květ.: Prohlídka
budovy Akademie hraběte Straky.

K a m e r a t y VI. a V.: 30. září: velechrám sv. Víta, Šárka. —
2. října: chrám sv. Václava na Smíchově. — 21. října: prohlídka
kostela a kláštera v Břevnově. — 2. listop.: hřbitov v Bubenči. —
18. listop.: chrám sv. Jana Nepomuckého na Hradčanech a dům
Tychona de Brahe. — 8. pros.: Loutkové divadlo v Kinské. —

20. ledna: památnosti na Vyšehradě. — 17. února: Šárka. — 9. března: Radlice. — 10. března: Staroměstská mostecká věž. — 17. března: Bílá hora. — 7. dubna: Šárka. — 28. dubna: Vítkov u Žižkova. — 5. května: Divoká Šárka. — 12. května: Míchle. — 16. května: Prosek (kostelík). — 18. května: Chuchle. — 26. května: údolí sv. Prokopa.

Kromě toho účastnili se chovanci též výletů, pravidelných týdenních vojenských cvičení a měsíčních celodenních cvičení pochodových, pořádaných malostranskými gymnasii, navštěvovali studentská představení v divadlech a koncerty ve prospěch válečné péče pořádané, a brali účast na vycházkách školních za účely poučnými (měření, prohlídky památností a j. v.). O tom viz výroční zprávu obou gymnasií. Zejména účastnili se též tělocvičných slavností a her německých středních škol pražských a z předměstí dne 26. května 1918 (ve prospěch válečné péče a tělesného výcviku mládeže).

VIII. Dary a sbírky.

Slečna Vlasta Erhartová věnovala vyšívaný závěs k soše P. Marie do ústavní kaple.

Nejmenovaní funkcionáři a chovanci Akademie věnovali na památku zemřelého chovance Edmunda Krále z Dobré Vody 60 K na zřízení sochy Božského Srdce Páně v ústavní kapli po válce, na jejímž podstavci byla by zaznamenána jména chovanců, stavších se obětí války.

Nejmenovaný věnoval na zřízení téže sochy 52 K.

*

Ke sbírce na pořízení náhrobního poprsí zakladatele Akademie Jana Petra hr. Straky v kapli ústavní přispěli: chovanci kameraty I. 9 K, chovanci kameraty IV. 11 K, chovanci kameraty V. a VI. 20 K (úhrnem 40 K). K tomu přibyl výtěžek z prodeje pohlednic 12 K 46 h, úroky z válečné půjčky 110 K a jiné úroky 10 K 46 h.

Na hálíř sv.-Petrský sebrali chovanci 33 K 40 h.

Na dostavění velechrámu sv. Víta odvedeno bylo chovanci přímo 20 K, a kromě toho chovanci docházejícími do c. k. českého gymnasia na Malé straně 26 K 20 h a chovanci docházejícími do c. k. německého gymnasia na Malé straně 5 K 20 h.

Na chudé žáky sebráno chovanci docházejícími do c. k. českého gymnasia na Malé straně 33 K a chovanci docházejícími do c. k. německého gymnasia na Malé straně 7 K.

Na Krombholzovu nadaci sebráno oněmi 22 K 60 h, těmito 4 K 90 h.

Na feriální osady přispěli chovanci docházející do c. k. českého gymnasia na Malé straně 33 K.

Ve prospěch zemské komise pro ochranu dětí a péči o mládež v Praze sebráno bylo chovanci docházejícími do c. k. českého gymnasia na Malé straně 33 K a chovanci docházejícími do c. k. německého gymnasia na Malé straně 7 K.

C. Záložní nemocnice Červeného kříže v Akademii hraběte Straky.

Těž letos poskytla budova Akademie pohostinné přístřeší Záložní nemocnici Červeného kříže.

Toho času (v červnu 1918) čítá normální obsazení nemocnice 60 postelí pro důstojníky a 452 postele pro mužstvo. Raněných a nemocných bylo v nemocnici do měsíce června 1918 ošetřováno celkem přes 8000; z nich zemřelo 6 důstojníků a 47 vojáků.

Chefem-lékařem zůstal i v uplynulém roce ústavní lékař primář Dr. František Kašpar, v čele chirurgického oddělení nalézá se toho času štábní lékař prof. dr. Viktor Lieblein, v čele oddělení interního zůstal i nadále univ. prof. Dr. Jakub Singer. Zástupcem chefa-lékaře byl i letos Dr. Josef Mazánek, rovněž inspekční službu konal dále Dr. Dominik Kučera. Dále působí jako chirurg Dr. Jakub Stránský a jako dermatolog Dr. Pavel Šobotka.

Vojenským velitelem zůstal i letos c. a k. podplukovník v z. Vilém Urban.

Administrační správa nemocnice jest od počátku v osvědčených rukou Arnošta hraběte Wolkensteina-Trostburga. Domovní a hospodářskou správu nemocnice obstarává neúnavně rovněž od počátku paní Johana z Konradů.

Vedení matrik obstarával c. a k. polní kurát Ferdinand Prokop, duchovní správce Záložní nemocnice Červeného kříže v Karlíně. Ostatní úkony duchovní správy jsou jako dříve obstarávány kněžími Redemptoristy z Nerudovy ulice.

Ošetřovatele působilo celkem 32, z toho 6 bezplatně a 26 za plat. Vojenské mužstvo ošetřovatelské čítá nyní 20 mužů.

Při inspekcích, jež během roku často byly vykonávány nadřízenými úřady vojenskými a zdravotními, bylo vždy vše shledáno v náležitém pořádku, takže vedení nemocnice bylo opětovně vysloveno plné uznání jak po stránce zdravotní tak vojenské.

Slavnostní dny, jako jmeniny a narozeniny Jeho císařského a královského Veličenstva císaře a krále Karla I. a Jeho Veličenstva císařovny a královny Zity byly přiměřeně oslaveny, především slavnými službami Božími v ústavní kapli. Slavnost vánoční utvářila se jako povznášející rodinná slavnost, jež působila na všechny přítomné hlubokým dojmem.

D. Paměti Akademie.

Ústav náš zakončuje za mimořádných poměrů válečných již čtvrtý školní rok pod hostinnou střechou hrab. paláce Waldštejnského a koná jen svou povinnost, vzpomíná-li i tohoto roku s vděčností rok od roku větší Jeho Excellence vysokorodého pana hraběte Adolfa z Waldsteinu-Wartenbergu a jeho šlechtné paní choti Žofie, rodem hraběnky Hoyosové, kteří s velkodušnou ochotou tak dlouho poskytují Akademii hraběte Straky útulek ve svém domě.

Ústavní život v náhradních místnostech vyvíjel se i v letošním školním roce docela pravidelně. Citelným uskrovněním, jež byla ústavu a jeho příslušníkům samozřejmě ukládána, podroboval se každý zajisté rád; vždyť byla žádána v zájmu vlasti.

Vojenskou službu koná toho času 26 chovanců. Ačkoliv chovanci ti, a mnozí z nich již po delší dobu, hojně se účastňovali rozhořčených bojů na různých frontách, zůstali všichni, bohudíky, na živu; ranění a nemocní se šťastně pozdravili. Čestně budiž zde vzpomenu to bývalého chovance Karla svob. pána Fleissnera z Wostrowitz, jenž jako setník našel dne 17. dubna 1918 hrdinnou smrt granátem a byl pochován na hřbitově ve Feltre.

Ze sboru vychovatelského koná dále službu vojenskou dr. Alexandr Zeyer.

Nejrůznější dobročinné podniky ve prospěch účelů válečných byly dle možnosti co nejhojněji podporovány. Kromě toho

zúčastnili se chovanci všech sem spadajících sbírek a podniků, pořádaných na gymnasiích jimi navštěvovaných, o čemž bližší údaje obsaženy jsou ve výročních zprávách těchto gymnasií.

Podobně funkcionáři Akademie podporovali ochotně sbírky ve prospěch válečné péče; zejména při uspořádání různých dnů obětních přispívali vždy větším společným obnosem.

P ř e d n á š k y.

Spirituál Dr. Alois Kudrnovský a prefekti Dr. Josef Mrkos a Karel Kochmann s chovanci I. kameraty uspořádali řadu přednášek, provázených promítanými obrazy skioptikonem. Během roku přednášeli:

- 21. ledna: chovanec Jaromír Brzorád: O Japonsku.
- 1. února: chovanec Josef Mlíkovský: O alkoholu. — Chovanec Jan Gemrich: Nosatec—trpaslík.
- 2. března: škol. rada prof. V. Bubeníček: Kras a jeho útvary.
- 20. dubna: škol. rada prof. dr. V. Rosický: Zvířata v Schönbrunu.
- 29. května: spirituál dr. Alois Kudrnovský: Dříví a jeho použití v naší říši.
- 31. května: prefekt K. Kochmann: Z Korfu do Athen.
- 1. června: chovanec Josef z Helly: Pomníky české slávy.
- 8. června: chovanec Zdeněk Bořek-Dohalský: Hrady a zámky české.

L o u t k o v é d í v a d l o.

Ve školním roce 1917-18 hráno bylo chovanci IV. kameraty za dohledu prefektova zpravidla v předvečer prázdných dnův. Hry těšily se četné návštěvě zejména menších chovanců. Též členové sboru vychovatelského se jich účastnili. Na programu byly většinou hry opakované z roku loňského. Nově nastudovány a se zvláštním zdarem provedeny hry: Narození Páně, Perníková chaloupka, Paleček, Sedm havranů, Pražský žid, Benátský kupec a Potrestal se.

D e n í k.

Opravné zkoušky konány dne 17. září 1917.

Chovanci nastoupili do ústavu dne 18. září 1917.